

RÀPIDA

EL BUID.—D'ensà que estàn obertes aquestes Corts i amb tot i haver-hi al banc blau el ministeri de notables, presidit per en Maura, estem governats, talment com l'any passat, baix l'inspiració dels mateixos elements que un dia varen soliviantar-se demanant regeneració en les costums públiques, i no volent, en el fons, més que la regeneració de les pròpies butxaques. Bona prova n'és l'espectacle del simulacre de aprovació de les reformes militars; i del buid que tots els oligarques — els mateixos de sempre, — fan a les denúncies concretes que els diputats esquerrans han fet i continuen fent al Parlament per a deshonra dels procediments que priven en la governació de l'Estat.

I pensar que el leader Cambó, volre generar nos, amb aitals procediments!...

LA FIRA

III

S'ha ben patentitzat, aquest any, que el celebrar la fira el dimarts de Pasqua sols pot reportar beneficis a la vila. Els que equivocadament preveien que el fer tal cosa podria destorbar l'èxit del mercat ordinari, poden convèncer's que, amb tot i haver-se fet només un senzill assaig, aquest ha produït excel·lents resultats que, poc o molt, n'ha participat tot-hom. Es a dir, aquest any s'ha fet fira, grossa o petita; i mercat que, si fa o no fa, ha sigut com tots els mercats.

A afirmar l'èxit d'enguany i a augmentar els beneficis obtinguts, s'han d'encaminar els esforços de tots els que, en una forma o altre, poden contribuir-hi. Per això nosaltres, creguts de que la missió d'un periòdic ha d'ésser, més que labor de crítica, col·laboració constant en tot allò que ha de beneficiar-ne la col·lectivitat, direm avui, per si es vol recollir i aprofitar-se el nostre parer, tot el què creiem podria contribuir a que la Fira de Granollers, modernitzada, tornés a ésser una de les fires més importants de les que es celebren a Catalunya.

En primer lloc, creiem que l'èxit de la fira depèn, en bona part, de la propaganda que s'enfassi. *El que no anuncia, no ren,* diu l'aforisme mercantil, i hi creiem força en aquest aforisme. Are, naturalment que la propaganda ha de tenir fonament, ha de respondre a una realitat efectiva; per això, partint del principi que la fira, més que un mercat grós, exclusivament per a efectuar trasaccions comercials, ha de tenir el caràcter de festa, ens sembla que la propaganda podria fer-se anunciant conjuntament els festeigs que a càrrec de l'ajuntament, de les societats o d'empreses particulars, s'organitzessin per als dies de Pasqua i el dimarts següent, diada de la Fira. I, al fer ho, l'ajuntament podria demanar a les empreses i societats que reservessin per al dimarts la celebració dels festeigs que oferissin més atractius. Feta així la propaganda, creiem que augmentaria d'any en any el grós contingent de colles — principalment de choristes — que anyalment ens visiten els dies de Pasqua, colles que no tant sols porten un déu d'alegria i animació a la vila, sino que deixen importants beneficis a les fondes, dels quals en participen també una infinitat de petits industrials i comerciants.

Al parlar dels festeigs, base de la propagan-

da a fer, esmentem els que podria organitzar l'ajuntament. Volem dir amb això que no seria cosa molt difícil la celebració de concerts públics, l'audició de sardanes, el subvencionar festes d'esport i altra mena de diversions, mirant d'aconseguir dels amos i treballadors, per a assegurar més l'èxit, que, sino tot el dia, almenys a la tarde del dimarts es pareixin els treballs, cosa que ens sembla no seria molt difícil d'aconseguir aquí on, gràcies a Déu, a tots ens agrada prou fer un dia de festa.

Apart de les diversions, si es posava d'acord l'ajuntament amb les corporacions que, com la Cambra Agrícola, l'Institut de Sant Isidre i altres, laboren amb més o menys profit per al desenrotllament de l'agricultura i la remaderia, es podrien organitzar concursos de bestiar, amb premis als millors exemplars que es presentessin, assemblees o congressos d'agricultura, i conferències públiques per a divulgació d'aquells coneixements tècnics, assequibles avui tant sols als que freqüenten els centres d'ensenyament. Amb temps, creiem que també podria aconseguir-se que la diada de la fira coincidís amb una de les visites que sovint rebem de les comissions militars encarregades d'adquirir bestiar per a l'exèrcit, per compte de l'Estat.

I abans que fer tot això, obrir una subscripció, entre els industrials als quals pot interessar més l'èxit de la fira, per a que no tot el gasto anés a càrrec de l'ajuntament, el qual ja en els pressupostos podria fixar una suma destinada a aital objecte, i cridar als botiguers i marxants per a que, com en els dies de mercat, instal·lessin les parades davant de llurs establiments o a la Plaça Gran, per a evitar que, com aquest any, mentres a la carretera, amunt i avall es veien forces colles de forasters, la plaça, centre de la vila en mercats ordinaris, es veia neta i pelada com un dia de feina qual-sevol.

Ademés, es podrien fer francs per a aquell dia els arbitris de plaça a tothom, i recabar de les companyies de ferrocarrils les rebaixes o condicions especials que concedeixen gairebé sempre que s'els demana.

Això és, en síntesi, el què, al nostre entendre, es pot intentar fer per a arrelar de nou la fira. I, si després de provar-ho tres, quatre, cinc anys, es veu que els beneficis no compensen els sacrificis fets per al seu restabliment, a tota hora hi serem a temps a enterrar-la. Recordem-nos, sobre tot, que les fires i els mercats són com els arbres; que es malmeten transplantant los. Sino, que ho diguin les poblacions que han sofert tal equivocació.

A. G.

PÈR TERRES ANDALUSES

II

LA DOCTRINA DE LA VIDA

El primers raigs de sol queien obliguament sobre les gotes de calitxa, produint reflexes diamantins, quan sortia del poble a saturar-me dels ingenus optimismes que ens omplen el cor al rabejar nostres sentits en un bell paisatge de primavera.

A l'etzar he agafat per un corriolet que vereja un rec, amb el pas indolent del que es vol distreure engolint tots els detalls infinits de la Natura. Portava un llibre a la butxaca i ambulava satisfet, sense cap preocupació, dialogant amb l'esperit com si fós foraster a mi en una mena de desdoblament de la personalitat.

De què parlavem?... Què sé jo!... De les fustes que es presentaven als meus ulls; de les aventatges que per al poble representaria l'aprofitament de l'aigua que s'escorria dins del rec per a construir grans safreigs públics; i davant d'un castanyer on hi cantava un rossinyol m'he detingut a escoltar la cantada, prenent interpretat els seus refilets i una veu, des de dintre meu m'ha dit: no siguis criatura... I he continuat el passeig.

Ja he deixat darrera meu els horts, rublerts de verdures i arbres fruiters, i em trobo en plè camp. Conreus de blat m'envolten i allà, un xic lluny, oviro un bosc d'oliveres i em proposo arribar-hi.

Mentres tant, el Pare de la Vida continua la seva marxa quotidiana i sembla perseguir a dugues pinsellades blanques que fugen cap a Ponent.

He arribat a les oliveres i em sento triomfant com d'haver aconseguit la victòria d'un meu propòsit. Sota la sombra d'una d'elles m'assec i extenc l'esguard pels voltants.

Enfront meu, a una bona distància — que mentalment calculo en tres quilòmetres — s'extén el poble; d'ell tan sols n'oviro les seves torres i teulades més altes; està en una depressió lleugera del terreny i les vernedes que l'envolten tapen un bon xic la seva visió. Limiten l'horitzó, muntanyes blaves. A l'esquerra, entre el poble i les oliveres, hi ha l'estació, esquistada, com una caseta de pesebre i d'ella surten dugues ratlles negres que es perden en la serralada veïna.

El paisatge és verd; d'un verd fosc com la baieta d'una taula de joc.

Infinits sorolls s'harmonitzen en l'espai, fent el concert etern, plè de calma i d'alegres melangies de la vida.

Respiro profundament, per a saturar els pulmons d'aire pur i talment com si volgués acaparar tota l'alegria del paisatge, i guardar-la dins la meua ànima. Jo sempre m'he cregut que l'ànima la tenim al pit.

Me trec el llibre de la butxaca i lleigeixo en la coberta: «Pío Baroja — Camino de Perfección». I la seva vista em produeix una gran inquietut. Tinc d'esforçar el pensament per a recordar el capítol on vâreig acabar de llegir l'última vegada i al fer memòria, m'augmenta l'inquietut. Aquelles pàgines, plenes de pensaments foscos, d'idees vagues tant ben criticades; aquelles escenes de fanatisme ignorant, d'idiotisme de tota una raça, m'omplen l'ànima de negrors i veig entelat el paisatge. Com pinta l'incultura espanyola!.. Amb quins colors més tètrics dibuixa l'Espanya negra de temors i dubtes, de dogmes i prejudicis!...

Aquest paisatge clar, de primavera; aquest cel blau que ens separa d'altres móns; aquestes bandades d'aucells que alegrement el creuen en totes direccions; aquests camps de blat, xamosos i plens d'ufana; aquesta terra tant fecunda que ens aguanta; totes aquestes belles enriolades, tot aquest esclat de vida, no ens produeixen un benestar moral, una claretat d'esperit encaminades necessàriament al Bé?

Per què hem d'entristir la nostra consciència amb paisatges esfereïdors, plens de negrors i de menaces?...

Per què hem de posar un cercle de ferro als nostres pensaments, violentant la seva naturalesa lliure?...

Deixem que aquests auells, portadors d'idees, entrin en nostre niu per a donar l'aliment únic a nostra ànima, lliure i senzilla.

XIXU

Cabra (Còrdoba)